Laat ze hun plan trekken

Broederlijk Delen
OMDAT HET ZUIDEN PLANNEN HEEFT

JAARVERSLAG 2012

VERKLARING DUURZAAMHEID

Broederlijk Delen streeft naar duurzame ontwikkeling en rechtvaardigheid in het Zuiden. Toch staan we niet altijd stil bij de impact van onze activiteiten op sociaal, ecologisch en maatschappelijk vlak. Daarom hebben we beslist om vanaf 2010 onze jaarverslagen conform het modulaire rapporteringssysteem GRI (Global Reporting Initiative) te maken. Sindsdien rapporteren we ook over milieu, werkomstandigheden en maatschappelijke verwezenlijkingen. We rapporteren volgens niveau C.

Lieve Herijgers, directeur
Huidevettersstraat 165
1000 Brussel
lieve.herijgers@broederlijkdelen.be
tel. 02.213.04.42

COLOFON

Hoofdredactie Karel Ceule
Tekstcorrectie Muriel Burgers, Siska Kockelbergh
Redactie Karel Ceule, Jo Dalemans, Hilde Demoor, Willy Dries, Ann Fransen, Lieve Herijgers, Dirk Van der Roost
Foto's Karel Ceule, CIDSE, Thomas De Boever, Mireille Govaerts, Nataniel Furgang, Daan Meeuwissen, FAO ©Giulio Napolitano, Mieke Termont, Rik Valcke, Kris Van de Sande, Geert Van Hoeymissen, Liesbet Van Huffelen, Patricia Verbauwhede, Stefanie Verbeken, Fotoarchief Broederlijk Delen, ©De Raad van de Europese Unie
Grafische vormgeving Liesbet Van Huffelen
Drukwerk Impressa
Verantwoordelijke uitgever
Lieve Herijgers, Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel
Wettelijk depotnummer
D/2013/5.56/1

3 Voorwoord
4 Onze missie - organogram - strategisch proces
6 2012 in beeld
20 Partnerorganisaties en coöperanten in 2012
22 Algemene info GRI
24 Sociale indicatoren
27 Milieu-indicatoren
29 2012 in cijfers
35 Met hoeveel geld ondersteunt Broederlijk Delen zijn partnerorganisaties in elk continent?
36 Toelichting projecten 2012
37 GRI-tabel
38 Verslag van de commissaris
40 Adressen

Voorwoord

Het voorbije jaar voerden we campagne onder het motto ‘Laat ze hun plan trekken. Wij trekken mee!’. Met deze kwinkslag brachten we onze manier van werken in het Zuiden onder de aandacht. Broederlijk Delen laat inderdaad de mensen in het Zuiden hun plan trekken ... maar trekt wel mee. We zetten geen eigen projecten op in het Zuiden, maar ondersteunen initiatieven van de plaatselijke bevolking in hun strijd tegen armoede en onrecht. Dat is de beste garantie op blijvende verandering. En daar is het ons om te doen.

Als concreet voorbeeld toonden we de initiatieven van de inheemse bevolking van het Guatemalteekse dorpje Sipacapa. Zij verzetten zich tegen de onrechtvaardige praktijken van een Canadese goudmijn. De open mijnbouw schaadt het milieu en de gezondheid van de bewoners en brengt hun sociale weefsel in de war. De campagne bracht de problemen én oplossingen onder de publieke aandacht.

In 2012 grepen we de herstructurering van de organisatie, ingezet in 2011, aan om grondig te reflecteren over de veranderende context van ontwikkelingssamenwerking. Samen met onze partner Studio Globo begonnen we een intensief strategisch proces. De input van verscheidene experten, eigen medewerkers en vrijwilligers, gesprekken en reflectiedagen brachten een grote dynamiek binnen onze organisaties op gang. Op het Breed Beraad van 15 september debatteerden personeelsleden én vrijwilligers over een achttal thema’s. Het hele proces resulteerde uiteindelijk in tien strategische oriëntaties die de basis vormen voor het gemeenschappelijke programma 2014-2019 dat Studio Globo en Broederlijk Delen bij de overheid indienen.

Dit jaarverslag geeft een algemene impressie van onze activiteiten in 2012. In het eerste gedeelte werken we vooral met korte teksten en veel foto’s. In het tweede gedeelte staan de cijfers en indicatoren centraal. Zo kunnen onze vrijwilligers en iedereen die dat wenst zien waar onze organisatie zijn middelen haalt en hoe ze besteed worden. Financieel betekende 2012 alvast een opsteker voor onze organisatie: we hadden een positief financieel resultaat en konden opnieuw de nodige reserves opbouwen.

Graag willen we al onze vrijwilligers, personeelsleden en sympathisanten bedanken voor al wat zij in het voorbije jaar voor Broederlijk Delen gerealiseerd hebben.

We wensen u veel leesplezier. Wij hopen dat u met ons mee wil bouwen aan een rechtvaardigere wereld. Dat blijft meer dan nodig.

Thérèse Coens, voorzitter
Lieve Herijgers, directeur

Onze missie

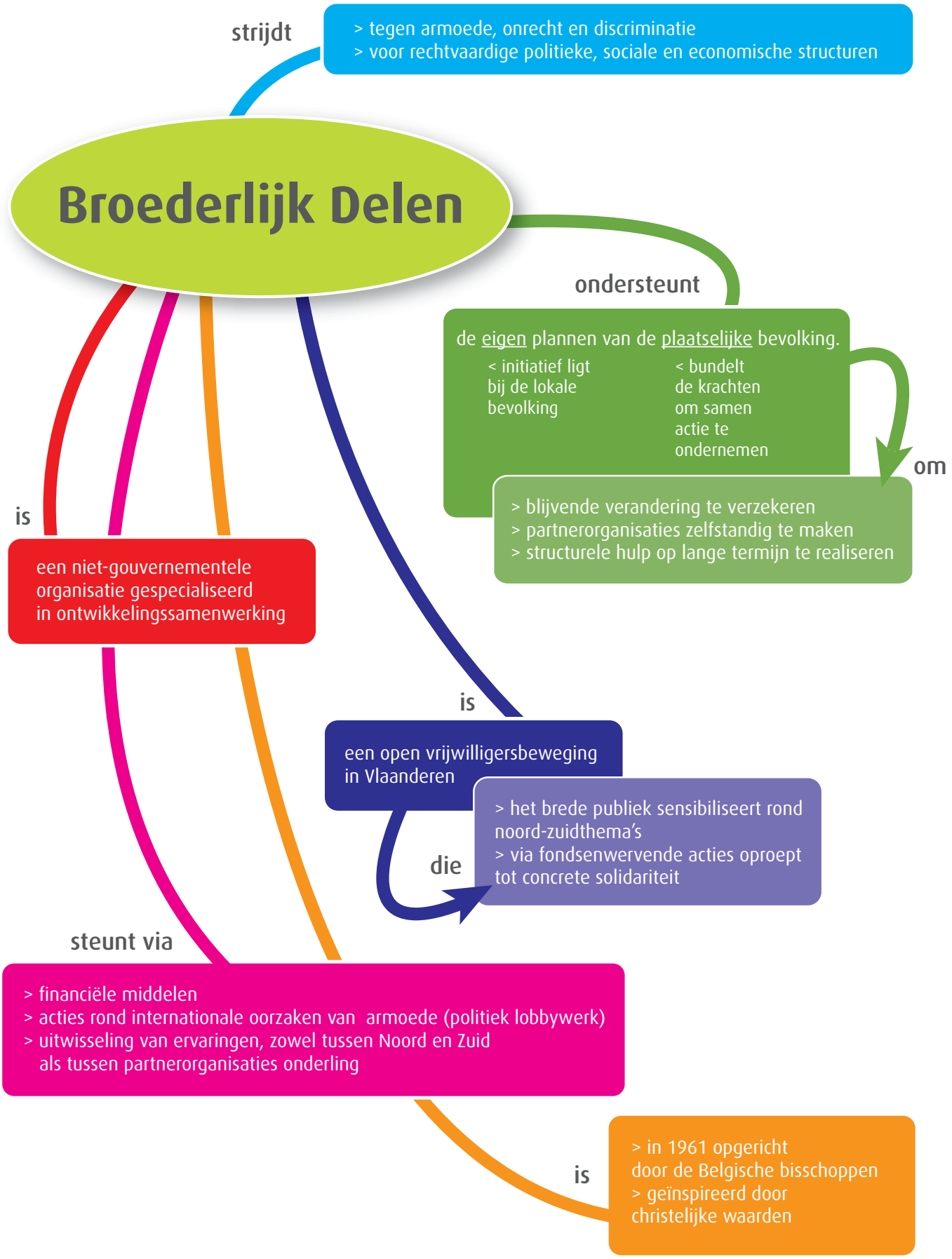
strijdt
> tegen armoede, onrecht en discriminatie
> voor rechtvaardige politieke, sociale en economische structuren
Broederlijk Delen
ondersteunt
de eigen plannen van de plaatselijke bevolking.
< initiatief ligt bij de lokale bevolking
< bundelt de krachten om samen actie te ondernemen
om
> blijvende verandering te verzekeren
> partnerorganisaties zelfstandig te maken
> structurele hulp op lange termijn te realiseren
is
een niet-gouvernementele organisatie gespecialiseerd in ontwikkelingssamenwerking
is
een open vrijwilligersbeweging in Vlaanderen
die
> het brede publiek sensibiliseert rond noord-zuidthema's
> via fondsenwervende acties oproept tot concrete solidariteit
steunt via
> financiële middelen
> acties rond internationale oorzaken van armoede (politiek lobbywerk)
> uitwisseling van ervaringen, zowel tussen Noord en Zuid als tussen partnerorganisaties onderling
is
> in 1961 opgericht door de Belgische bisschoppen
> geïnspireerd door christelijke waarden

Strategisch planningsproces samen met Studio Globo

In oktober 2011 besloten de Raden van Bestuur om het samenwerkingsverband 'Komyuniti' van Broederlijk Delen en Studio Globo voort te zetten in de periode 2014-2019. Begin 2012 werd daarom gestart met de voorbereiding van de strategische planning 2014-2019 die meteen werd opgevat als een gezamenlijk proces van Broederlijk Delen en Studio Globo. Dit proces moest eveneens een antwoord bieden op de veranderende maatschappelijke context voor het thema ontwikkelingssamenwerking.
Debatten met externe specialisten over ontwikkelingssamenwerking, sociale analyse, onderwijs en spiritualiteit, werkdagen over rechtenbenadering in het Zuiden en over de visie van het Noorden op internationale solidariteit brachten binnen onze organisaties een dynamiek van vernieuwing op gang. Over enkele cruciale vragen organiseerden we een e-mailbevraging bij onze vrijwilligers, personeelsleden en partnerorganisaties. De respons was groot. Al deze input en reflecties werden tijdens een planningstweedaagse met de hele personeelsploeg verder verwerkt en diende als basis voor verder gesprek met onze vrijwilligers.
Op het Breed Beraad van 15 september debatteerden 105 vrijwilligers en personeelsleden over een achttal thema's. Het hele proces resulteerde in tien strategische oriëntaties. Die werden in november 2012 door de Algemene Vergaderingen van Studio Globo en Broederlijk Delen globaal goedgekeurd, met een aantal suggesties tot verheldering en uitzuivering. De definitieve strategische oriëntaties vormen het kader van onze planning in 2014-2019 en van het gemeenschappelijk Komyunitiprogramma 2014-2016 dat bij de federale overheid voor subsidiëring wordt ingediend.

Organogram

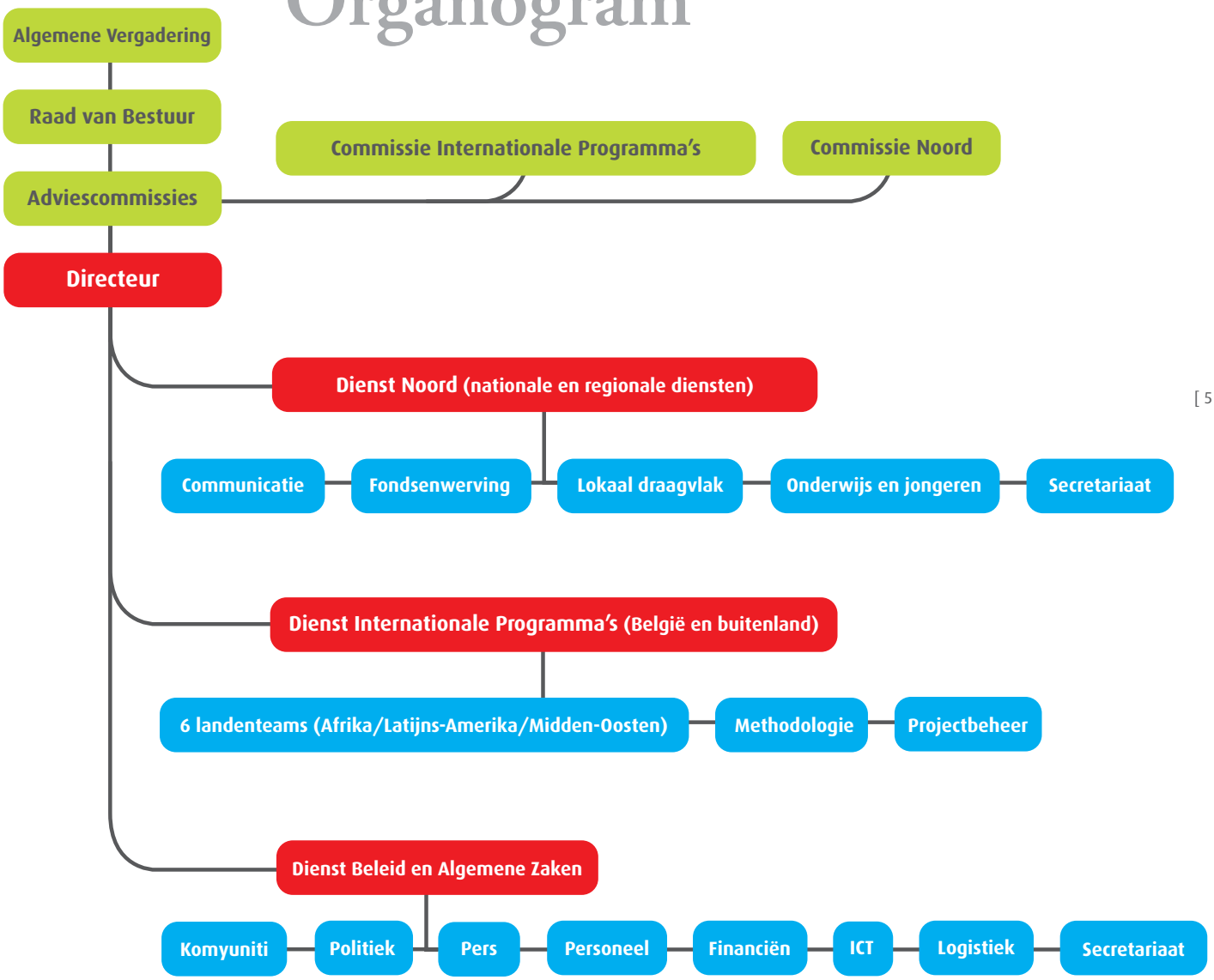

Zij trekken hun plan. Succesverhalen uit het Zuiden

1]

3]

2]

4]

1] Extra inkomsten voor maniokboeren in Haïti Maniok is een basisvoedsel in Haïti. GADRU begeleidt de uitbouw van een maniokketen: vorming van lokale promotoren, verbetering van gronden en de verwerking tot maniokbrood. Broederlijk Delencoöperant Jef Swerts bij GADRU ondersteunt de opstart van negen coöperatieve maniokbakkerijen. Sinds kort heeft maniokbrood zelfs ingang gevonden in de lokale supermarkten. De maniokboeren zien hun inkomen stijgen.

2] Vruchtbare grond voor Haïtiaanse boerenfamilies In Verrettes in Haïti begeleidt onze partnerorganisatie PDI honderd boerenfamilies bij de aanleg van terrassen voor terrasbouw, het gebruik van compost en de diversifiëring van teelten. Zo wordt hun landbouwgrond beschermd tegen erosie en blijft hij vruchtbaar. De boerenfamilies hebben beter voedsel, en hun inkomen stijgt!

3] Voedselzekerheid in Guatemala Onze partnerorganisatie ACAS moedigt kleine koffieboeren in Sipacapa, San Marcos, aan om de koffiestruiken te vernieuwen en maïs, groenten en fruit te telen voor eigen gebruik. Hierdoor verhoogt de voedselzekerheid van de betrokken families. De positieve resultaten van deze aanpak creëren ook economische alternatieven voor de mijnbouw.

4] Agro-ecologische landbouw in Nicaragua De boerenassociatie FEDICAMP helpt haar leden om over te schakelen op agro-ecologische landbouw. Ze promoot daartoe het gebruik van bodembedekkers, teeltafwisseling en gemengde teelten. Om de resultaten op het veld te kunnen meten, werkte onze coöperant Christophe Lecocq een opvolgingssysteem uit.

5]

6]

5] Naar school dankzij schapen De Burkinese Aminata Badini is al vele jaren lid van één van de vrouwengroepen van ADIF. Gedurende vijf opeenvolgende jaren kreeg ze een krediet. Daarmee kon ze schapen kopen die ze vetmestte en vervolgens verkocht. De winst investeerde ze in haar vier schoolgaande kinderen. Ze kon ook geld sparen zodat ze nu al zonder krediet een schaap kocht.

6] Duurzame strijd tegen de honger in Burkina Faso Tijdens een workshop formuleren de deelnemers gewenste resultaten op middellange termijn voor onze werking. Eén ervan is bijvoorbeeld dat families voldoende voedsel van eigen kweek produceren en consumeren en dat ze dit op een duurzame manier doen. Het programma rond voedselsoevereiniteit in het noorden van Burkina Faso krijgt dus langzaam vorm!

7]

7] Geslaagde biologische tomatenteelt in Senegal De boeren die het tuinbouwveld Nghémé uitbaten, waren tot vorig jaar overtuigde conventionele tuinbouwers. Met de hulp van onze partnerorganisatie AGRECOL schakelden ze over naar biologische landbouw. Met succes! De eerste tomatenoogst is alvast geslaagd. Nu bereiden ze het uienseizoen voor.

8]

8] Burundese koffie in de lift Koffie is big business in Burundi. Lokaal vertegenwoordiger Stefaan Calmeyn bekijkt samen met de directeur van onze partnerorganisatie INADES-formation en leden van een koffiecoöperatie de financiële resultaten van het voorbije koffieseizoen.

9]

10]

11]

12]

9] Oegandese kunst brengt klimaatverandering onder de aandacht
Steeds meer voelt de bevolking van Oeganda de gevolgen van de klimaatverandering. Voor velen blijft die klimaatverandering een zeer abstract gegeven. Via een succesvolle kunsttentoonstelling bracht partnerorganisatie KRC dit delicate thema onder de aandacht bij de bevolking van de Rwenzoriregio.

10] Verbetering van evaluatie en opvolging van projecten in Rwanda
Coöperanten bekijken samen met de verantwoordelijke van de Rwandese en Burundese partnerorganisaties hoe de opvolging en evaluatie van activiteiten en resultaten op het terrein verbeterd kunnen worden. Zo zetten ze een instrument op punt om na te gaan of vrouwen op gelijke voet behandeld worden in koffiecoöperatieven.

11] Bewustwording rond Israël-Palestijns conflict Onze partnerorganisatie Zochrot in Israël wil door middel van acties werken aan bewustwording rond het Israëlisch-Palestijnse conflict en zo een stap dichter bij een vreedzame oplossing komen. Zo was er bijvoorbeeld de actie rond de herdenking van de Nakba in Tel Aviv.

12] Irrigatie in Bolivia CIPCA-Cordillera ondersteunt de Guaranígemeenschappen in de droge Chaco van Bolivia bij de aanleg en het beheer van kleinschalige irrigatiesystemen. Zo kunnen de Guariní het hele jaar door, ook in de droge periodes, aan landbouw en veeteelt doen en wordt hun voedselzekerheid gewaarborgd.

13] **Peruviaanse boeren weerbaar maken** CEDEP AYLLU ondersteunt boeren in het aanleggen van irrigatiesystemen en verbeteren van duurzame landbouwtechnieken om zich aan te passen aan de klimaatverandering. Ze informeren de gemeenschappen over de impact van mijnbouw en denken samen met hen na over mogelijke strategieën om de toegang tot water en de lokale productie te vrijwaren.

14]

14] Colombiaanse bevolking komt op voor haar rechten In Cauca, Colombia, lijdt de lokale bevolking onder de gevolgen van het gewapend conflict en de mensenrechtenschendingen die daarmee gepaard gaan. Onze partnerorganisaties ondersteunen de lokale bevolking om op te komen voor hun rechten en te ijveren voor vrede. Ze doen dit door netwerking te stimuleren en overleg tussen verschillende partijen mogelijk te maken.

15]

15] DR Congo: transport per boot Terwijl politiek Congo zich verder vastrijdt in wanbestuur, uitbuiting en oorlog zoeken gewone Congolezen naar oplossingen voor dagelijkse problemen. Zoals in West-Kasai. Daar hebben de boeren van partnerorganisatie UOPCM de handen in elkaar geslagen om met lokale middelen en materialen een boot te bouwen voor het transport van hun landbouwproducten.

16]

16] Hearing in Europees Parlement Getuigen uit Peru, Bolivia, Colombia en Guatemala nemen samen met hun gastgezinnen deel aan een hoorzitting in het Europees Parlement. Tatiana Rodriguez, medewerkster van onze partnerorganisatie CENSAT in Colombia, licht toe welke negatieve gevolgen mijnbouw en biobrandstoffen hebben voor de inheemse (boeren)gemeenschappen.

Wij trekken mee!
Beweging maken in het Noorden

1]

2]

3]

4]

VRIJWILLIGERS IN ACTIE

1] Stuntactie met 2,5 ton lanceert campagne Onder het motto 'Laat ze hun plan trekken. Wij trekken mee!' lanceerde Broederlijk Delen op 21 februari 2012 zijn nieuwe campagne rond mijnbouw. Zanger en ambassadeur Axl Peleman trok samen met een tachtigtal vrijwilligers een container van 2,5 ton voort. Met deze ludieke actie op de Brandhoutkaai in Brussel stelden we het campagnemotto visueel voor aan de pers.

2] Koffiestop opnieuw een succes Jong en oud haalden op 2 maart opnieuw de thermos uit de kast voor de 6de editie van de Koffiestop. We telden 1.643 Koffiestops, goed voor een opbrengst van 251.031 euro.

3] Wereld(latino)feest Limburg Domein de Kattevennen in Genk werd omgetoverd tot een wervelend latinopark dat volledig in het teken stond van de campagne 'Laat ze hun plan trekken. Wij trekken mee!' 1.200 bezoekers zakten af naar het domein, om te wandelen, te zingen, of gewoon te genieten van ons zonovergoten wereldterras.

4] Internationale solidaire maaltijd Brussel In Brussel kreeg het concept Culinair Solidair een heel nieuwe dimensie. 25 multiculturele gemeenschappen verkochten elk 20 porties zelfgemaakt lekkers. Heel wat nieuwe mensen werden zo aangesproken door ons verhaal.

5]

7]

8]

6]

5] Tien latino's op bezoek in België In het kader van de campagne 'Laat ze hun plan trekken. Wij trekken mee!' verbleven tien medewerkers van verschillende partnerorganisaties uit Latijns-Amerika drie weken in ons land. Ze maakten kennis met het leven zoals het hier is en vertelden over hun werk in de strijd tegen armoede en onrecht.

6] Jouw steun telt. Bedankt! Broederlijk Delen kon weer massaal rekenen op jouw steun. We kregen een gift van maar liefst 24.506 mensen. 2.851 van hen waren nieuwe schenkers, en deden dus voor het eerst een gift. Groot of klein, elk bedrag was welkom. Bedankt!

7] Punk Running Limburg In 24 uur langs alle Limburgse gemeentehuizen lopen voor het goede doel: een uitdaging die ex-atleet Rik Ceulemans en zijn Punk Runnersteam met plezier aangingen! Daarom organiseerden vrijwilligers van Broederlijk Delen aan heel wat gemeentehuizen extra acties zoals een Koffiestop of Kilometers voor het Zuiden.

8] Inleefreis Oeganda Vijftien Vlamingen trokken op inleefreis naar Oeganda. Ze verbleven bij een gastgezin, staken de handen uit de mouwen bij de lokale landbouwers en kwamen oog in oog te staan met de hongerproblematiek in het noorden van het land. De inleefreis werd georganiseerd als voorbereiding op de campagne 2013.

9]

10]

11]

12]

9] Solidair eten blijft populair De inzet van culinair talent om solidariteit met het Zuiden gestalte te geven loont. In 2012 organiseerden 494 groepen een solidaire maaltijd. Dat leverde 281.387 euro op. Santé!

10] Samenwerking met CATAPA Broederlijk Delen en CATAPA vzw, een vrijwilligersorganisatie die zich toelegt op de mijnproblematiek in Latijns-Amerika, sloegen de handen in elkaar. Samen zetten ze een tiental info- en vormingsavonden rond dit thema op poten, zoals hier in Herzele.

11] Geen Broederlijk Delen zonder vrijwilligers Veel van onze activiteiten zijn ondenkbaar zonder de inzet van onze vrijwilligers. Samen realiseerden ze in 2012 meer dan 2.200 lokale campagneactiviteiten. We spraken dan ook een extra bemoedigend woordje van dank uit aan al onze vrijwilligers. Dat verdient een bloemetje!

12] Broederlijk Delen in het testament In 2012 overleden 15 mensen die Broederlijk Delen hadden opgenomen in hun testament. Zij lieten samen in totaal 760.357 euro na aan Broederlijk Delen. We stelden ook vast dat er bij onze achterban een stijgende vraag is naar informatie over nalaten aan Broederlijk Delen.

1]

2]

3]

4]

SCHOLEN IN ACTIE

1] Scholen zetten veel op touw Het touw op de campagneaffiche en de oproep om mee te trekken inspireerden heel wat scholen tot een touwtrekwedstrijd. De leerlingen van De Stip uit Aalst gingen nog verder. Ze haakten een touw van maar liefst 3.475,5 meter lang. Het gesponsorde haakwerk leverde zo'n 2.350 euro op.

2] Wat een baard waard is... Als de leerlingen van het Sint-Jan-Berchmanscollege uit Malle erin slaagden om 40.000 euro in te zamelen voor Broederlijk Delen, zou godsdienstleerkracht Joris zijn massieve baard afscheren. En zo geschiedde...

3] Scholieren op inleefreis naar Peru Tijdens de kerstvakantie trokken zestien leerlingen uit vier verschillende scholen naar Peru: "We hebben de mijnen van Cerro de Pasco bezocht. Het water was oranje van de vervuiling. Maria's getuigenis over haar drie kinderen met kanker greep ons naar de keel. De bevolking zelf kan niets doen, maar draagt wel de gevolgen!"

4] School als gastgemeenschap In het Sint-Jozefscollege in Mere organiseerden leerlingen van het vijfde en zesde jaar in hun 'vrije tijd' een inleefweek voor Jaime Cesar Borda uit Peru. Zij staken het hele programma in elkaar. "We zijn positief verrast dat er negentien mensen voor kozen, aangezien we ook buiten de schooluren inzet van hen verwachtten," vertelt leerkracht Ines Burkhardt.

5]

1]

5] De allereerste Kilometers voor het Zuiden Al fietsend, lopend, zwemmend, steppend, ... Kilometers voor het Zuiden verzamelen tegen sponsoring. De eerste editie van onze nieuwe sportieve actie kende heel wat bijval in de scholen. “Dit schitterende model sprak aan door zijn eenvoud en blonk uit in creativiteit”, aldus een organiserende leerkracht.

JONGEREN IN ACTIE

1] Een laatste (keer) Zuidprik Zuidprik is een wedstrijd waarbij jongeren uit het secundair onderwijs verschillende uitdagingen moesten aangaan zoals bijvoorbeeld verspilling vermijden of ‘walk the mine’. In drie jaar Zuidprik organiseerden 54 actieve groepen 171 originele acties. Ze verzamelden 13.903 supporters en haalden 56 keer de pers. De laatste editie werd gewonnen door VTI Sint-Lucas Menen.

2]

2] Lancering van The Big Brain Battle Leuven en Gent, verweven in een hevige quiz battle. Meer dan 200 deelnemers. Acht vragenrondes, met daarin telkens ook vragen over het campagnethema. De Noord-Zuid Studenten organiseerden deze quiz samen met Broederlijk Delen. Het werd een hevige strijd, met een nipte overwinning van Gent. Zij mocht zich een jaar lang de slimste studentenstad noemen!

3]

3] Een kwarteeuw Wereldkamp 25 jaar Wereldkamp kan niet onopgemerkt voorbijgaan. Een actie op de Grote Markt van Turnhout zette het centrale thema ‘voedselzekerheid en -verspilling’ extra in de kijker. Een feestelijke avond met heel wat oud-deelnemers en medewerkers maakte deze editie helemaal compleet!

1]

2]

3]

SPORTIEF ÉN SOLIDAIR

1] Dwars door België voor Oeganda 45 enthousiaste fietsers. 3 dagen. Meer dan 400 km. Met de wegfiets of mountainbike. Genieten van de schoonheid van België. Samen zamelden ze 44.766 euro in.

2] 90 lopers voor Broederlijk Delen op de 20 km door Brussel Ons team telde iets minder lopers dan in 2011. Dat deed niets af aan het enthousiasme en engagement waarmee deze groep sportievelingen aan de start verscheen! Onder aanvoering van onze jongste deelnemer Wout Boven zamelden onze solidaire lopers 18.194 euro in.

3] Met Kristien Maes op de trappers Op 16 juni fietsten 85 kinderen en hun ouders samen met gewezen Ketnetwrapster Kristien Maes door het prachtige Meerdaalwoud. Ze zamelden geld in en stonden op de trappers voor hun leeftijdsgenootjes in Oeganda.

4] Geëngageerde steden en gemeenten In 2012 hebben 60 steden en gemeenten de projecten van Broederlijk Delen financieel ondersteund. Een mooi resultaat, gezien de moeilijke financiële situatie waarin vele steden en gemeenten zich bevinden. 11 steden en gemeenten reageerden bovendien positief op onze oproep voor noodhulp na de aardbeving in Guatemala op 7 november 2012. We ontvingen hiervoor 15.370 euro.

Antwerpen-Stad Aalst Aartselaar Alsemberg Arendonk Beersel Bierbeek Boechout Breendonk Brugge De Pinte Dessel Destelbergen Dilbeek Eeklo Grimbergen Grobbendonk Herent Herentals Herk-de-Stad Heusden-Zolder Hoeilaart Holsbeek Izegem Kampenhout Kapelle-op-den-Bos Lille Lint Londerzeel Maasmechelen Malle Merelbeke Mol Mortsel Nevele Nijlen

60

steden en gemeenten

Olen Oud-Heverlee Oud-Turnhout Overpelt Pidpa (Antwerpen) Riemst Rotselaar Schilde Sint-Truiden Tervuren Tienen Veerle Vilvoorde Vorselaar Waregem Wijnegem Wommelgem Wuustwezel Zoersel Zulte

4]

1]

2]

3]

4]

POLITIEK WERK

1] Vredestocht naar Israël en de Palestijnse gebieden Broederlijk Delen en Pax Christi organiseerden een Vredestocht in het teken van 'de kracht van vrouwen'. Deze reis was een kennismaking met de religieuze en historische rijkdom, en de politieke realiteit van Israël en de Palestijnse gebieden. Israëlische en Palestijnse vredesactivisten getuigden hoe zij aan verandering werken en welke rol de vrouwen hierin spelen.

2] Steun aan burgeractivisme in Syrië Sinds de Arabische revoluties, verruimden we onze werking voorbij de grenzen van Israël en de Palestijnse gebieden. Centraal in ons politiek werk staat immers de naleving van het internationaal recht en de bescherming van burgers. Wij ondersteunen de civiele protestbeweging die ondanks de militarisering nog steeds actief is, met name op humanitair vlak.

3] Correcte etikettering van Israëlische nederzettingsproducten Broederlijk Delen pleitte sedert oktober 2012 voor concrete richtlijnen voor handelaars over de correcte etikettering van producten uit Israëlische nederzettingen in Palestijnse gebieden. De consument kan zo zelf producten uit nederzettingen herkennen en bepalen of hij/zij deze wil kopen. In 2012 schaarden de Europese ministers van Buitenlandse Zaken zich achter deze vraag naar correcte etikettering.

4] 50 jaar Burundi & Rwanda 50 jaar Burundi & Rwanda vertaalde Broederlijk Delen in 2012 in volgende 4 activiteiten: een dossier over Burundi (mei), een Rwandaconferentie georganiseerd in samenwerking met de Universiteit Antwerpen (juni), een getuigenis van de Burundees Athanase Barunsanze over het vredesproces in zijn land (september) en een lezing over vrede en verzoening in Rwanda en Burundi (oktober).

5]

6]

7]

8]

5] Paneldebat 'Belgische diplomatie in Congo' In april organiseerden we samen met Bana Leuven vzw een debat over de Belgisch-Congolese diplomatieke betrekkingen aan de KU Leuven. Drie sterke sprekers waren aanwezig: voormalige ambassadeur Johan Swinnen, VRT-journalist Peter Verlinden en Avenir Maseme van 'Congo in Vlaanderen'.

6] Vrijwillige richtlijnen voor het recht op land In 2012 werden de vrijwillige richtlijnen voor het beheer van land goedgekeurd binnen de FAO. Voor de eerste keer zaten ook ngo's en boerenorganisaties uit het Zuiden mee aan tafel. Zij vertrouwen erop dat de richtlijnen kunnen bijdragen aan hun voedselonafhankelijkheid en de bescherming van hun autonomie.

7] Klimaatverandering bemoeilijkt de landbouw De CIDSE-werkgroepen rond voedselzekerheid en klimaat publiceerden de brochure 'Agriculture: from problem to solution'. Broederlijk Delen presenteert, als lid van de internationale koepel van vastenacties CIDSE, ook zijn visie op de toekomst van landbouw en voedselzekerheid in een context van klimaatverandering.

8] Coalitie tegen de Honger gaat federaal Naar aanleiding van Wereldvoedseldag trok de Coalitie tegen de Honger naar het federaal parlement voor een debat over enkele actuele problemen van familiale landbouw. Voedselspeculatie, een coherent beleid en krediet voor familiale landbouw zijn vandaag cruciale elementen in de strijd voor meer voedselzekerheid wereldwijd.

1]

2]

3]

4]

IN DE MEDIA

1] Axl Peleman, ambassadeur van de campagne Als ambassadeur van onze campagne trok Axl Peleman naar Guatemala. Hij stelde met zijn eigen ogen vast hoe een open goudmijn het leven van de arme inheemse bevolking veel schade toebrengt. Verder zag hij hoe Broederlijk Delen de lokale bevolking ondersteunt in haar protest en naar alternatieven zoekt. Hier en daar kon hij zijn verhaal in de media kwijt.

2] Karrewiet in Oeganda Broederlijk Delen en zijn partnerorganisatie FAPAD werkten mee aan 'Karrewiet in Oeganda', een reeks van het jeugdjournaal Karrewiet. Ketnetwrapster Kristien Maes trok naar Oeganda en ging ter plaatse kijken hoe kinderen en gezinnen er leven en op welke manier ze worden ondersteund.

3] Reisdagboek: acht dagen Guatemala Tijdens zijn verblijf in Guatemala hield onze ambassadeur Axl Peleman een audiodagboek bij. Dat dagboek hebben we, samen met Axls uitgeschreven dagboeknotities en onze campagnefilm, in één unieke campagnebox uitgegeven.

4] Op de koffie bij Herman Van Rompuy Herman Van Rompuy, Europees president, ontving een delegatie van Broederlijk Delen in het kader van onze campagne rond mijnbouw. De delegatie schetste enkele domeinen waar de Europese Unie wetgevend werk kan verrichten met betrekking tot het respect van mijnbouwbedrijven voor de mensenrechten en het milieu. Aan de ontmoeting werd eveneens een Koffiestop gekoppeld.

5] Videoclip tegen de honger in Burkina Faso Eind juni dreigde er hongersnood in de Sahelregio. Regisseur Dominik Vanheusden draaide een videoclip waarin Andrea Croonenberghs de mensen oproept om onze partnerorganisaties in Burkina Faso extra te ondersteunen. Daarmee konden de graanbanken uitgebreid worden, een goede, structurele buffer tegen de honger!

6] Sing for the climate Op 22 en 23 september 2012 daagde regisseur Nic Balthazar 11.11.11. en de Klimaatcoalitie uit om met duizenden de bezorgdheid over het klimaat uit te 'zingen'. Een ideale manier om de klimaatslachtoffers een stem te geven en duidelijk te maken aan de Belgische bevolking, media en politici dat we dringend actie moeten ondernemen. Ook Broederlijk Delen zette zijn schouders onder het initiatief.

5]

6]

Krachten bundelen voor een rechtvaardige wereld

Alleen door onze krachten te bundelen kunnen we iets doen aan het onrecht in deze wereld. Daarom engageert Broederlijk Delen zich in allerlei netwerken en samenwerkingsverbanden, zowel nationaal als internationaal. Bevoorrechte partners zijn Studio Globo, waarmee wij een gemeenschappelijk programma bij de overheid indienen, onze koepelorganisatie 11.11.11, Welzijnszorg, Pax Christi Vlaanderen en CIDSE, de internationale koepel van katholieke ontwikkelingsorganisaties met een vastenactie.

We zijn ook lid van of werken samen met: 2015 De tijd loopt, CIFCA, Coalitie tegen de Honger, Coordination Europe-Haiti, EurAC, Kerkwerk Multicultureel Samenleven, Klimaatcoalitie, Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede, Ngo-federatie, Spoor ZeS, OIDHACO, Wereldmediahuis, ...

Partnerorgan coöperanten

P

PARTNERORGANISATIES

Latijns-Amerika	**92**
Bolivia	16
Colombia	22
Guatemala	16
Haïti	12
Nicaragua	5
Peru	17
Inter-Amerikaans	4
Afrika	**54**
Burkina Faso	7
Burundi	5
Congo DR	11
Kameroen (afbouw)	-
Oeganda	11
Rwanda	6
Senegal	12
Zuid-Afrika (afbouw)	-
Inter-Afrikaans	2
Palestina/Israël	10
Azië	**10**
Intercontinentaal	**7**

Totaal aantal coöperanten: 31 (in de loop van 2012!)
Totaal aantal lokale vertegenwoordigers: 11
Totaal aantal partnerorganisaties: 163

Een gedetailleerd overzicht van alle partnerorganisaties vind je

nisaties en in 2012

C COÖPERANTEN	LV LOKALE VERTEGENWOORDIGERS
14	**6**
3	1
1	1
2	1
4	1
1	1
1	1
2	-
17	**5**
1	1
3	1
4	1
1	-
3	1
2	-
1	1
1	-
1	-
-	-
-	**-**
-	**-**

op **www.broederlijkdelen.be/waarwerkenwe**

Algemene info GRI

1. Visie en strategie

1.1. Verklaring duurzaamheid: zie pg. 2

2. Organisatieprofiel

2.1. tot en met 2.8.: zie GRI-tabel op pg. 37.

2.9. Significante veranderingen tijdens verslagronde

Thérèse Coens werd op de Algemene Vergadering in mei aanvaard in de functie van voorzitter ad interim, en op de Algemene Vergadering van november benoemd tot voorzitster van de organisatie.

De herstructurering, opgestart eind 2011, resulteerde in een nieuw organogram. De vroegere diensten werden gereorganiseerd en kregen een nieuwe naam. In de eerste maanden van 2012 werd gewerkt met een afgeslankte directie. Tegen november was het directieteam weer voltallig. Er gebeurde een interne verhuizing in het gebouw om de samenwerking tussen de drie diensten te bevorderen.

Samen met Studio Globo startten we een strategisch proces op. Het Breed Beraad in september gaf personeel en beleidsorganen de nodige input en was de start om voorstellen verder uit te werken. De Algemene Vergadering van november verliep gedeeltelijk samen met Studio Globo. Het strategisch kader vanaf 2014 werd er voorgesteld en besproken.

2.10. Onderscheidingen tijdens verslagronde

Er zijn geen onderscheidingen voor 2012.

3. Verslagparameters

3.1. Verslagperiode

Dit jaarverslag betreft de periode van 01.01.2012 t.e.m. 31.12.2012.

3.2. Datum meest recente verslag

Het vorige jaarverslag werd gepubliceerd in juni 2012.

3.3. Periodiciteit verslaggeving

Broederlijk Delen publiceert elk jaar een jaarverslag in de maand juni.

3.4. Contactpunt

Lieve Herijgers, directeur: zie pg. 2.

3.5. Proces voor bepaling inhoud verslag

De afdeling Communicatie bezorgt het directieteam een voorstel van de inhoud. Net als in 2011 hanteren we het GRI-kader.

3.6. Afbakening verslag

Het milieurapport beperkt zich tot Broederlijk Delen nationaal en zijn werknemers. Het maatschappelijk rapport betreft alle medewerkers van Broederlijk Delen.

3.7. Specifieke beperkingen in de reikwijdte van het verslag

De lokale verplaatsingen van de werknemers en coöperanten in het Zuiden werden niet opgenomen, wel hun internationale verplaatsingen.

3.8. Basis die vergelijkbaarheid beïnvloedt

Doordat we voor de derde keer met het GRI werken, kunnen we vergelijken met de twee vorige jaren.

3.9. Berekeningsgrondlagen

Voor de berekening van onze nationale CO_2-uitstoot hebben we gebruik gemaakt van de Ecolife-module die in opdracht van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) werd ontwikkeld.
Voor de berekening van de CO_2-emissie voor vluchten is de methode van CompenCO2 gebruikt, die strengere criteria hanteert dan meer commerciële methodes.

3.10. Gevolgen van eventuele herformulering

Niet van toepassing.

3.11. Significante veranderingen

Geen significante verandering t.o.v. vorige verslagperiode qua meetmethoden.

3.12. Overzichtstabel

GRI-overzichtstabel met overzicht van de behandelde indicatoren: pg. 37.

4. Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid

4.1. Bestuursstructuur

Broederlijk Delen is een vzw met als hoogste gezag de Algemene Vergadering (AV). Ze bestaat uit: a) personen voorgedragen door de Raad van Bestuur (RvB) op voorstel van instanties als de bisschoppen, de pastorale raden en verschillende gefedereerde organisaties; b) personen voorgedragen door de regionale werkgroepen en de RvB. Zij zijn aangesteld voor een termijn van vier jaar, volgens de bepalingen

van het huishoudelijk reglement. De AV kiest de leden van de RvB, bepaalt onder andere de algemene politiek van de vereniging, keurt de jaarrekeningen en de begroting goed en geeft kwijting aan de bestuurders voor het gevoerde beleid. Ze komt tweemaal per jaar samen.
De RvB komt maandelijks samen, behalve in de zomermaanden. Hij neemt, in uitvoering van artikel 22 van de statuten, de nodige initiatieven om de beleidslijnen van de organisatie te bepalen. Hij is verantwoordelijk voor het personeelsbeleid, het financieel beleid en het beleid op vlak van communicatie, educatie, partnerwerking, fondsenwerving en politiek werk.
Dit gebeurt in een goede samenwerking met de bestaande beleidscommissies, respectievelijk de commissie Noord en de commissie Internationale Programma's, die door de AV zijn benoemd en waarin ook enkele bestuurders zetelen. Het beleid dat door de RvB, de commissies en de AV is uitgetekend, wordt door het directieteam en de staf geïmplementeerd. De voorzitter zit zowel de AV als de RvB voor. Het Vademecum legt de visie en de werkprocedures voor alle medewerkers vast.

4.2. Rol van de voorzitter

De voorzitter van de vzw is een onafhankelijke en onbezoldigde vrijwilliger die geen mandaat heeft binnen de operationele werking van de organisatie. Zij heeft een mandaat van vier jaar dat één keer hernieuwbaar is (zie organogram pg. 5).

4.3. Aantal onafhankelijken en/of niet-leidinggevenden

Voor de AV zijn 94 mandaten beschikbaar (62 ingevuld in 2012), van wie zeven ook werknemer van Broederlijk Delen zijn, en van wie twee een leidinggevende rol vervullen. In de RvB zetelen maximum negen leden (7 in 2012). Ze zijn allen onafhankelijk en onbezoldigd. Geen van hen heeft een leidinggevende functie binnen de organisatie.

4.4. Aanbevelingsmogelijkheden/ medezeggenschap

De medewerkers van Broederlijk Delen hebben medezeggenschap via:
- de diensthoofden en de directeur;
- de dienstvergaderingen;
- de personeelsdienst;
- de vertegenwoordigers van de diensten in de AV;
- de jaarlijkse personeelsvergaderingen;
- de syndicale delegatie en het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW).

4.14. Overzicht relevante belanghebbenden

De institutionele en medefinanciers (zie lijst pg. 36), de organisaties die gratis kennis en expertise leveren, onze schenkers, onze vrijwilligers, onze medewerkers en onze partnerorganisaties in het Zuiden.

4.15. Inventarisatie/selectie belanghebbenden

Het proces om te bepalen welke groepen belanghebbenden wij selecteren (zie 4.14.), werd in het directieteam vastgelegd (communicatie- en fondsenwervingsplan) en bekrachtigd door de RvB.

5. Maatschappelijke prestatie-indicator

Standpunten betreffende publiek beleid en deelname aan de ontwikkeling ervan, evenals lobbying. Zie pg. 8, 9, 16, 17, 18 en 19. Een greep uit de opiniestukken die verschenen in de pers en op websites:
- 12.01.2012 > 'Enkele zekerheden over Syrië', in De Standaard;
- 23.03.2012 > 'Milieuproblemen moeten vandaag aangepakt worden volgens OESO', op MO.be;
- 29.06.2012 > 'Ministers Reynders en Magnette reizen best door naar Rwanda', op dewereldmorgen.be en MO.be;
- 31.07.2012 > 'Europa wil vrede in het Midden-Oosten, waarom toont het zijn tanden dan niet?', in De Tijd;
- 23.08.2012 > 'Er is meer nodig dan stabiele prijzen', in De Tijd;
- 20.08.2012 > 'Belgische regering moet nefaste rol van Rwanda in Oost-Congo krachtig veroordelen', Het journaal op Eén;
- 11.10.2012 > 'Wie Frans spreekt hoeft Kabila niet te legitimeren' op MO.be;
- 11.10.2012 > 'Wereldvoedseldag 2012: Hoe kleine boeren grote verschillen maken', op nieuws.be;
- 28.11.2012 > '1 jaar na verkiezingen. Kabila wankelt weer in Oost-Congo', op deredactie.be;
- 28.11.2012> 'Is Hamas het nieuwe PLO', in De Morgen.

Sociale indicatoren GRI

LA1 Personeelsbestand (situatie op 31.12.2012)

Nationaal Secretariaat in Brussel

Directeur: Lieve Herijgers.
Directieteam: Lieve Herijgers, Dirk Van der Roost en Paco Sanogo.

Dienst Noord

Team Lokaal Draagvlak: Terri Grootjans en Anke De Neef.
Team Onderwijs/Jongeren: Peter Ketelers en Katrien Vissers.
Team Communicatie: Ann Fransen, Karel Ceule, Marine Dekeyzer, Liesbet Van Huffelen, Sara Van den Eynde en Ruben Goethals.
Team Fondsenwerving: Gert-Jan Bakx, Veerle Borremans, Maaike Spanhove, Marc Vertommen en Karel Santermans.
Secretariaat: Muriel Burgers.

Dienst Internationale Programma's

Dirk Van der Roost, Suzy Serneels, Willy Dries, Thomas Craenen, Wim Schalenbourg, Patricia Verbauwhede, Luk Verbeke, Toon Vrelust, Eline Ghysels, Mia Lootens, Claire Thienpont en Lut Vandamme.

Dienst Beleid en Algemene Zaken

Team Personeel: Els Van Achter en Anne Pauwels.
Team Komyuniti: Jef Demolder.
Team Politiek: Deborah Casalin, Jo Dalemans, Brigitte Herremans en Nadia Nsayi.
Pers: Karel Ceule.
Team Financiën: Hilde Demoor, Annemie De Schrijver, Karel Duchesne, Willy Dries, Samson Ifemah, Stefanie Lammens en Geert Perdieus.
Team ICT: Vincent De Keersmaeker en Justin Madugba.
Team Logistiek: Anje Snauwaert, Shalini Pannekoek, Chris Vandergoten, Greet De Wulf, Nicole Kabeya Muadi, Henrieta José, Isabel Quispe Ramos, Barry Oumar en Stefan Wynen.
Secretariaat: Anje Snauwaert, Marieke Bastiaens en Greet Schaumans.

Regionale secretariaten

Antwerpen: Elisabeth Hendrikx en Els Verheyen.
Hasselt: Anita Jame, Myriam Philippens en Hugo Keunen.
Gent: Carine Fock, Frank Lavens en Sari Stoops.
Roeselare: Mieke Casteleyn en André Devos.
Mechelen: Marijn Loozen en Karen Delvoye.

Lokale vertegenwoordigers in het Zuiden

Amadou Bougoum (RD Congo), Stefaan Calmeyn (Burundi), Raphael Hoetmer (Peru), Arianne Idzenga (Burkina Faso), Suzanne Kruyt (Bolivia), Gerrit Matton (Oeganda), Emmanuel Raison (Colombia), Katelijne Suetens (Senegal), Gert Van Hecken (Nicaragua), Eva Vanneste (Guatemala) en Bénédicte Willemart (Haïti).

Coöperanten in het Zuiden

Abdelkader Aouni (Burkina Faso), Grégoire Asseng Ndah (Congo), Etienne Bihogo (Burundi), Klaartje Brys (Bolivia), Lies Dewallef (Haïti), José Emperador (Bolivia), Tom Feyaerts (Guatemala), Christophe Lecocq (Nicaragua), Sara Peeters-Filius (Oeganda), Hazel Rogers (Oeganda), Parfait Saka (Senegal), Ard Schoemaker (Peru), Vanessa Shaka (Ivoorkust), Gert Steenssens (Colombia), Anne Stoel (Rwanda), Jef Swerts (Haïti), Mory Touré (Congo), Wim Troosters (Zuid-Afrika) en Dirk Wils (Haïti).

Personeelsbezetting

Op 31 december 2012 waren 32 voltijdse en 35 deeltijdse medewerkers in België ingeschreven in het personeelsregister, wat een voltijds equivalent (VTE) betekende van 55,2. Gemiddeld stelde Broederlijk Delen in 2012 in België 26,6 voltijdse en 37,3 deeltijdse medewerkers tewerk, of 53,4 VTE.
Dit is een daling in vergelijking met de tewerkstellingscijfers van 2011 (26 voltijdse en 46 deeltijdse medewerkers op 31.12.2011 met in VTE 58,6 medewerkers of gemiddeld 29,1 voltijdse en 46,1 deeltijdse medewerkers, in VTE 61,3). Deze daling is te wijten aan de uitdiensttredingen wegens herstructurering begin 2012 en de slechts geleidelijke invulling van de openstaande vacatures in de loop van 2012.
Daarnaast werden op 31.12.12 ook 11 lokale vertegenwoordigers en 19 coöperanten in het Zuiden tewerkgesteld. Het aantal coöperanten is een daling tegenover 2011. Nieuw is dat sinds 2012 alle coöperanten een contract hebben met Broederlijk Delen (niet langer met de lokale partnerorganisatie in het Zuiden). Broederlijk Delen heeft dus ook tegenover deze groep mensen een werkgeversverantwoordelijkheid.
Samenvattend betekent dit dat Broederlijk Delen op 31 december 97 mensen tewerkstelde (32 voltijds in België, 35 deeltijds in België, 30 voltijds in het Zuiden).

Broederlijk Delen blijft systematisch een beroep doen op vrijwilligers. Naast de regionale vrijwilligers waren er 12

vrijwilligers actief op het nationaal secretariaat. Er gingen slechts 2 personen met een vrijwilligersstatuut naar het Zuiden. Vorig jaar vertrokken nog 4 personen met een vrijwilligersstatuut naar het Zuiden.

Selectie en aanwerving

Een herstructurering brengt altijd heel wat personeelsbewegingen met zich mee. In 2012 werden 31 vacatures uitgeschreven:

- 20 vacatures in Vlaanderen, waarvan 17 voor het nationaal secretariaat en 3 voor de regionale diensten.
- 6 vacatures voor coöperanten.
- 3 vacatures voor lokale vertegenwoordigers in het Zuiden.
- 2 vacatures voor vrijwilligers, waarvan 1 voor het Zuiden.
- 2 vacatures voor het Nationaal Secretariaat werden niet ingevuld, evenals 2 vacatures voor coöperanten. Ook de vrijwilliger voor het nationaal secretariaat werd niet gevonden.

Het is moeilijk om kandidaten aan te trekken voor bepaalde regio's in het Zuiden. Voor de nationale vacatures verloopt het invullen van deeltijdse vacatures vaak moeizaam, zeker als het tewerkstellingspercentage te laag is. Het opnieuw invullen van sleutelposities in de organisatie (leidinggevenden, hoofdboekhouder, HR-verantwoordelijke) lukte gedeeltelijk. De arbeidsvoorwaarden spelen hierbij alleszins een rol.

LA2 Personeelsverloop

Begin 2012 werden in het kader van de herstructurering 8 contracten beëindigd. Bij drie contracten ging het om een ontslag met het oog op brugpensioen.
Daarnaast werden in de loop van het jaar nog 34 contracten stopgezet, waarvan 21 nationaal (België) en 13 in het Zuiden.

Van de 13 contracten in het Zuiden kwam 1 coöperant vervroegd terug en ging 1 lokale vertegenwoordiger met brugpensioen. De overige 11 waren tijdelijke contracten met coöperanten, die afliepen.

Bij de 21 contracten in België waren 8 contracten van bepaalde duur die eindigden. Omwille van de herstructurering bekeken we telkens of we meteen een vacature uitschreven, of dat we dat uitstelden tot een later tijdstip. Verder werden twee contracten tijdens de proefperiode stopgezet. Nog 11 mensen met een contract van onbepaalde duur gingen uit dienst. Zeven onder hen omwille van een nieuwe stap in hun loopbaan en één iemand omwille van vertrek naar buitenland.

Tijdens de zomer werden 2 jobstudenten ingeschakeld in de organisatie. Zij worden hier voor de volledigheid vermeld, maar werden verder niet opgenomen in de cijfers.

LA7 Werkverlet

Verzuim

Afwezigheden wegens ziekte worden precies bijgehouden voor de nationale medewerkers, maar niet altijd even nauwlettend voor de medewerkers in het Zuiden. De cijfers hebben bijgevolg enkel betrekking op de medewerkers in België.

In 2012 werden in totaal 82.473 uren gepresteerd en werden 1.789,19 ziekte-uren geregistreerd, ofwel 2,17%. Drie werknemers waren langer dan een maand ziek (762 ziekteuren).
Indien we deze uit het totaal halen, bekomen we 1.027,19 uren of 1,2% kortstondig ziekteverzuim. Ten opzichte van 2011 (1,9%)en 2010 (1,39%) betekent dit een gunstige evolutie. In België lag het gemiddelde kortstondige ziekteverzuim in 2011 op 2,44%.
Er was 1 arbeidsongeval op weg naar huis, zonder werkverlet.

Verlof en andere afwezigheden

In 2012 werden er 844,86 dagen wettelijke vakantie genomen. Daarnaast tellen we 529,7 extralegale vakantiedagen en 69,73 dagen onbetaald verlof. Verder waren er 83 dagen bevallingsrust, met inbegrip van 7 dagen geboorteverlof.
Net als voorgaande jaren is de belangrijkste reden voor afwezigheid het volledige of gedeeltelijke ouderschapsverlof en tijdskrediet. Hiervoor werden 792 dagen opgenomen, in totaal 5.938 uren.

LA9 Afspraken over arbeidsomstandigheden vastgelegd met vakbonden

CPBW

Volgende thema's werden behandeld binnen het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk:

- Aanstelling nieuwe preventie-adviseur;
- Opstellen jaaractieplan interne dienst preventie en bescherming op het werk;

- Opstellen globaal preventieplan;
- Voorbereiding sociale verkiezingen 2012;
- Herinrichting bureaus derde verdieping;
- Financieel jaarverslag en financiële evoluties organisatie;
- Evaluatie Sociale Maribel;
- Voorbereiding en opvolging enquête psychosociale aspecten op de werkvloer;
- Opmaken asbestinventaris;
- Bedrijfsbezoeken Antwerpen en Gent;
- EHBO - beleid en preventief medisch onderzoek;
- Voorbereiding brandoefening en evacuatieplan;
- Opstellen huishoudelijk reglement n.a.v. sociale verkiezingen;
- Aanpassingen aan de lift;
- Ergonomie op de werkvloer;
- Interne communicatie en info-doorstroming vanuit CPBW.

LA13 Samenstelling naar geslacht en leeftijdscategorie

Genderevenwicht

Als we alle werknemers en coöperanten optellen, werkten er in 2012 135 verschillende personen voor Broederlijk Delen, waaronder 74 vrouwen en 61 mannen.

Als we de medewerkers in België en het Zuiden opsplitsen zien we, net als voorgaande jaren, een groot verschil tussen beide groepen. Terwijl in België 59 van de 93 werknemers vrouwelijk zijn (63,5%), zijn er dat in het Zuiden slechts 15 van de 42 (of 35,7%).
De salarisgelijkheid tussen mannen en vrouwen is 100%. Medewerkers in eenzelfde functie ontvangen hetzelfde loon en dezelfde voordelen. Tussen voltijdse en deeltijdse medewerkers maken we evenmin een onderscheid.

Leeftijdsopbouw

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers was 41,61 jaar: 39,39 jaar bij de vrouwelijke en 45,37 jaar bij de mannelijke collega's. De gemiddelde werknemer in het Zuiden was 40 jaar, iets jonger dus. Vooral bij de vrouwen lag het gemiddelde beduidend lager in het Zuiden vergeleken met in België (35,47%).

In bijgevoegd kader geven we de verdeling per leeftijdscategorie en geslacht weer.

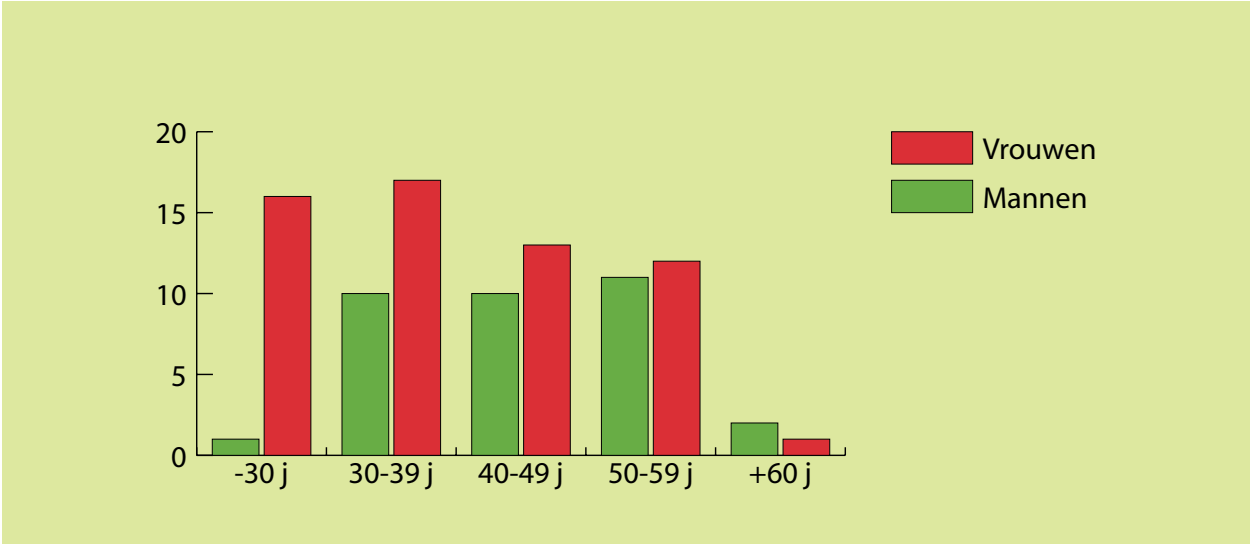

Milieu-indicatoren GRI

Zorg dragen voor het milieu

Broederlijk Delen heeft als doel om duurzame ontwikkeling in het Zuiden tot stand te brengen. Ook de strijd tegen klimaatverandering staat hier op de agenda. Door ons politieke werk en sensibiliseringsacties in het Noorden, en door partners in het Zuiden te ondersteunen, trachten we hiertoe bij te dragen.

Broederlijk Delen wil zijn eigen verantwoordelijkheid nemen en streeft ernaar zijn ecologische voetafdruk te verkleinen. Een belangrijk element is de reflectie over de impact van onze eigen activiteiten. Werken we zelf op een duurzame manier? Hebben we in onze eigen werking wel genoeg aandacht voor milieu? In het Zuiden klagen we milieuvervuiling, en de gevolgen van die vervuiling voor mens en omgeving, aan. Logischerwijze gaan we ook zelf de uitdaging aan: *Practice what you preach*.

In dit deel van het jaarverslag rapporteren we voor het tweede opeenvolgende jaar over een aantal indicatoren omtrent onze ecologische voetafdruk. Dit is onderdeel van de GRI-rapportering waar we mee startten in 2010. In de komende jaren zal Broederlijk Delen over onderstaande indicatoren blijven rapporteren, zodat vergelijkbaarheid doorheen de tijd mogelijk is, en verbeteringen meetbaar. Deze GRI- rapportering volgt een opgelegd schema met een aantal indicatoren die gekozen werden. In de toekomst kunnen we dit aantal indicatoren uitbreiden.

EN1 Totale hoeveelheid gebruikte materialen (gewicht of volume)	2010	2011	2012
Verbruik van toners	27 kg	19 kg	13,9 kg
Verbruik van papier (intern)	2.474 kg	1.280 kg	1.172 kg
Verbruik van papier voor drukwerk (extern)	28.669 kg	27.312,20 kg	31.188,5 kg

90% van het intern gebruikte papier is recyclagepapier. De rest is chloorvrij papier (ECF). Alle printwerk gebeurt standaard dubbelzijdig. Voor extern drukwerk vragen we altijd offertes bij drukkerijen met aandacht voor ecologie en duurzaamheid. Het drukwerk werd uitgevoerd op FSC-papier.

EN3 Direct energieverbruik door primaire energiebron

	2010	2011	2012
Verbruik stookolie	18.981 liter	13.672 liter	15.319 liter
Verbruik gas	334,37 m^3 (3444,01 kWh)	332,18 m^3 (3421,45 kWh)	195 m^3 (2.008,5 kWh)

Broederlijk Delen tracht via structurele maatregelen het energiegebruik terug te dringen. Zeker bij verbouwingen houden we hier ook rekening mee (dubbel glas, isolatie, efficiënte verlichting,...). Dit is een proces dat continu verder gaat. Daarnaast sensibiliseren we onze medewerkers rond dit thema. Uiteraard beïnvloedt de strengheid van de winter het stookolieverbruik.

EN4 Indirect energieverbruik door primaire energiebron	2010	2011	2012
Elektriciteit	84.949 kWh	85.533 kWh	82.395 kWh

We vervingen oude computerschermen door flatscreens die minder verbruiken. Er is aandacht voor efficiënte verlichtingssystemen. Enkel in de serverruimte is er noodgedwongen airconditioning. De servers vertegenwoordigen een groot aandeel in het energieverbruik.

EN8 Totale wateronttrekking per bron	2010	2011	2012
Totaal waterverbruik	628,69	1.069,5 m^3	352 m^3

Alle wc's hebben spaarknoppen. De afwas gebeurt met een vaatwasmachine. In 2011 werd een lek vastgesteld, wat het meerverbruik toen verklaarde. In 2012 was dit opgelost.

EN16 Totale directe en indirecte emissie van broeikasgassen naar gewicht[1]

	2010	kg CO_2	2011	kg CO_2	2012	kg CO_2
Gas	3.444,01 kWh	747,35	3.421,45 kWh	742,45	2.008,50 kWh	435,84
Elektriciteit	84.948 kWh	64.050,79	85.533 kWh	64.491,88	82.395 kWh	62.125,83
Stookolie	18.981 liter	55.709,24	13.672 liter	40.127,32	15.319 liter	44.961,27

EN17 Andere relevante indirecte emissie van broeikasgassen[2]

	2010 kg CO_2	2011 kg CO_2	2012 kg CO_2
Nationale verplaatsingen			
Woon-werkverkeer:			
- openbaar vervoer	90.796,79	83.813,60	66.423,23
- fiets	502,06	609,54	524,67
- auto	20.986,73	17.289,90	10.185,84
Dienstverkeer:			
- openbaar vervoer	5.352,88	3.074,35	3.686,97
- auto	12.305,25	19.251,95	9.751,03
Internationaal dienstverkeer			
- vliegtuig	641.300,00	647.262,60	576.040

EN29 Milieugevolgen van het vervoer van personeelsleden

	2010	2011	2012
Nationale verplaatsingen			
Woon-werkverkeer:			
- openbaar vervoer	961.538 km	887.586 km	703.422 km
- fiets	35.897,5 km	43.582 km	37.514 km
- auto	71.145 km	58.613 km	34.530 km
Dienstverkeer:			
- openbaar vervoer	56.687 km	32.557 km	39.045 km
- auto	41.714,8 km	65.264 km	33.056 km
Internationaal dienstverkeer			
- vliegtuig	1.959.569 km	1.910.333 km	1.730.630 km

Medewerkers krijgen een fietsvergoeding die hoger ligt dan het wettelijk vastgesteld minimum. Er is een derdebetalersregeling voor openbaar vervoer. Een zeer groot deel van de werknemers pendelt dan ook dagelijks met het openbaar vervoer naar het kantoor. Broederlijk Delen stelt een aantal bedrijfsfietsen ter beschikking voor verplaatsingen in Brussel.

Omwille van de aard van onze activiteiten in Vlaanderen, met regionale werkingen, zijn autoverplaatsingen in veel gevallen echter niet te vermijden (locaties niet altijd bereikbaar met openbaar vervoer, vergaderingen 's avonds maken dit ook niet gemakkelijker). Gezien onze hoofddoelstelling, duurzame ontwikkeling in het Zuiden steunen, zijn ook intercontinentale vliegtuigreizen onontbeerlijk. Toch willen we hierover nadenken en kijken op welke manier we hier nog efficiënter mee kunnen omgaan. We zullen hierrond een beleid ontwikkelen.

[1] de omrekening van EN3 + EN4 (in aantal ton CO_2).
[2] de omrekening van EN29 (in aantal ton CO_2).

2012 in cijfers

Balans activa

	31.12.2012	31.12.2011
VASTE ACTIVA	**1.639.620**	**1.783.004**
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA		
Software	44.416	55.009
MATERIËLE VASTE ACTIVA	**886.338**	**1.029.240**
Terreinen en gebouwen in volle eigendom	684.772	792.731
Overige terreinen en gebouwen	113.619	113.783
Overig vast actief in volle eigendom	87.947	122.726
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	**708.866**	**698.755**
Deelneming in Oikocredit.be	347.350	344.150
Aandelen vnl. Oikocredit.nl	361.516	354.605
VLOTTENDE ACTIVA	**8.091.259**	**7.392.106**
VORDERINGEN + 1 JAAR	27.423	54.591
VOORRADEN	26.571	16.545
VORDERINGEN MAXIMUM 1 JAAR	**355.818**	**418.971**
Handelsvorderingen	146.055	254.429
Te ontvangen subsidies	96.573	73.001
Voorschotten, overige vorderingen	113.190	91.541
GELDBELEGGINGEN	6.745.531	5.961.148
LIQUIDE MIDDELEN	635.924	446.329
OVERLOPENDE REKENINGEN	299.992	494.522
TOTAAL ACTIVA	**9.730.879**	**9.175.110**

Balans passiva

	31.12.2012	31.12.2011
EIGEN VERMOGEN	**4.846.347**	**3.540.349**
FONDSEN VAN DE VERENIGING	1.270.412	1.159.013
HERWAARDERINGSMEERWAARDEN	29.387	29.387
BESTEMDE FONDSEN	**3.546.548**	**2.351.949**
Sociaal voorzieningsfonds	1.000.000	993.245
Partnerwerking	0	540.000
Fonds financiële stabiliteit	1.457.926	453.613
Investeringsfonds	250.000	250.000
Werkingsfonds	838.622	0
Overige bestemde fondsen	0	115.091
OVERGEDRAGEN RESULTAAT	0	0
VOORZIENINGEN	**961.707**	**1.669.367**
VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN		
Pensioenen	225.504	148.270
Voorziening voor herstructurering	119.535	925.000
Overige risico's	224.467	224.467
VOORZIENINGEN VOOR SCHENKINGEN MET TERUGNAMERECHT	392.201	371.630
SCHULDEN	**3.922.825**	**3.965.394**
SCHULDEN OP MEER DAN 1 JAAR	0	0
SCHULDEN OP TEN HOOGSTE 1 JAAR	**3.806.523**	**3.865.318**
Handelsschulden	225.564	263.972
Bezoldigingen en sociale lasten	267.034	281.832
Rekening-courant Welzijnszorg	63.276	72.920
Schulden vanuit partnerwerking:		
Projecten partnerorganisaties, nog uit te betalen	953.504	1.283.712
Verbintenissen eigen bijdrage subsidiedossiers	1.265.503	1.216.712
Te veel ontvangen subsidies, schuld t.o.v. overheden	1.011.971	734.311
Overige schulden	19.671	11.859
OVERLOPENDE REKENINGEN	116.302	100.076
TOTAAL PASSIVA	**9.730.879**	**9.175.110**

Inkomsten

	2012	2011
SCHENKINGEN	**43,2%**	**40,8%**
Giften (van privé personen, bedrijven, verenigingen, ...)	4.489.580	4.509.169
Collecten	980.501	1.040.374
Provincies en gemeenten	218.017	239.638
Legaten	759.994	108.637
Fondsenwervingsmodellen	859	15.590
Totaal	**6.448.951**	**5.913.408**
INTERNATIONALE PROGRAMMA'S	**41,6%**	**42,4%**
Subsidies:		
DGD-projecten - Belgisch Overlevingsfonds	155.354	560.830
DGD-programma partnerfinanciering	3.347.034	3.117.974
DGD-programma partnerdialoog	194.506	140.239
DGD-programma personele samenwerking	1.384.676	1.423.975
EC-projecten	368.055	182.746
Subsidies DGD en EC voor evaluatie- en beheerskosten	750.596	681.908
Dienstverlening, regularisaties	27.621	42.872
Totaal	**6.227.842**	**6.150.544**
BEWEGING EN COMMUNICATIE	**8,4%**	**8,5%**
Subsidies DGD-programma	906.986	770.245
Subsidies overige	62.141	93.715
Verkoop campagnepublicaties en -materialen	180.215	214.423
Activiteiten, exposures, vorming en dienstverlening	98.516	156.909
Totaal	**1.247.858**	**1.235.292**
POLITIEK WERK	**1,1%**	**2,1%**
Subsidies DGD-programma	152.195	303.825
Andere	4.839	3.503
Totaal	**157.034**	**307.328**
ALGEMENE ORGANISATIE	**5,7%**	**6,2%**
Recuperatie algemene werkings- en personeelskosten	702.442	656.300
Financiële opbrengsten	144.086	235.901
Totaal	**846.528**	**892.201**
TOTAAL VAN DE INKOMSTEN	**14.928.213**	**14.498.773**
NEGATIEF RESULTAAT	0	1.625.057
TOTAAL	**14.928.213**	**16.123.830**

	2012	2011
INTERNATIONALE PROGRAMMA'S	**70,4%**	**66,3%**
Projecten uit eigen middelen	2.008.006	2.934.683
Belgisch Overlevingsfonds + Synergie	182.962	638.990
DGD-programma - partnerfinanciering	4.200.121	3.897.467
DGD-programma - partnerdialoog	243.132	175.299
DGD-programma - personele samenwerking	1.595.294	1.613.867
EC-projecten	484.012	215.509
Vooziening eigen bijdrage jaar +1	48.790	61.328
Dienstverlening en regularisaties	0	2.181
Voorzieningen voor risico's	20.570	-6.570
Evaluatie- en werkingskosten	248.192	298.540
Personeelskosten	639.111	849.191
Totaal	**9.670.190**	**10.680.485**
BEWEGING	**8,7%**	**8,9%**
Campagne: materialen en activiteiten	172.882	195.979
Exposures en uitwisseling	56.906	95.801
Jongerenwerking	36.828	40.649
Ondersteuning werking regionale diensten	193.024	204.733
Algemene werkingskosten, evaluatie programma	73.661	89.680
Personeelskosten (inclusief 5 regionale diensten)	656.407	805.049
Totaal	**1.189.708**	**1.431.891**
COMMUNICATIE	**3,2%**	**2,6%**
Communicatiemiddelen en -beleid	144.955	171.659
Algemene werkingskosten, evaluatie programma	50.001	40.719
Personeelskosten	247.256	214.641
Totaal	**442.212**	**427.019**
POLITIEK WERK	**2,1%**	**2,2%**
Politiek studiewerk en initiatieven	3.356	11.050
Samenwerkingsverbanden	51.566	60.755
Algemene werkingskosten, evaluatie programma	50.150	48.954
Personeelskosten	184.089	227.744
Totaal	**289.161**	**348.503**
FONDSENWERVING	**5%**	**4,3%**
Publicaties, mailings, activiteiten en materialen	275.528	285.034
Algemene werkingskosten	67.155	62.856
Personeelskosten	344.109	345.816
Totaal	**686.792**	**693.706**
ALGEMEEN BEHEER, FINANCIEN, LOGISTIEK	**10,6%**	**9,7%**
Algemene werkingskosten	253.526	305.255
Personeelskosten (incl. herstructureringskost)	1.202.025	1.262.671
Totaal	**1.455.551**	**1.567.926**
	0%	**6%**
UITZONDERLIJKE HERSTRUCTURERINGSKOST	**0**	**974.300**
TOTAAL VAN DE UITGAVEN	**13.733.614**	**16.123.830**
POSITIEF RESULTAAT	1.194.599	
TOTAAL	**14.928.213**	**16.123.830**

De cijfers van 2012

Financieel is 2012 een keerpunt. Eind 2011 beslisten we over een herstructurerings- en besparingsplan om de financiële gezondheid van Broederlijk Delen veilig te stellen. Na een aantal jaren met een, groter dan gepland, verlies mocht het eigen vermogen van Broederlijk Delen niet verder aangetast worden. Voor 2012 hebben we die doelstelling meer dan gehaald. We sluiten het jaar af met een positief resultaat.

Financiële stabiliteit

Een goed financieel beleid houdt de lange termijn voor ogen. We moeten voldoende middelen hebben om in te spelen op nieuwe uitdagingen en om niet al te kwetsbaar te zijn in een wijzigende financieringsomgeving.
Daarom houden we al enkele jaren rekening met een buffer tegen uitzonderlijke gebeurtenissen. Zo moeten we minstens 25% van onze uitgaven van het volgend jaar kunnen financieren met ons eigen vermogen. Daarom moest dat eigen vermogen eind 2012 minimaal 3,7 miljoen euro bedragen. We hebben 4,8 miljoen euro. Eind 2011 was dat slechts 3,5 miljoen euro. Er is dus financiële ruimte ontstaan die ons toelaat om, op een voorzichtige wijze, de komende jaren een deel van onze reserves aan te wenden.

De resultatenrekening

We eindigen 2012 met een positief resultaat van 1.194.599 euro.
Het is goed nieuws dat onze inkomsten, dankzij de inspanningen van velen, personeel en vrijwilligers, gestegen zijn in vergelijking met 2011. Zowel wat betreft de privégiften als de subsidies. Daardoor zijn de totale inkomsten in 2012 zoals ze begroot waren. 53,4% van onze inkomsten zijn subsidies, 41,7% zijn giften en 4,9% diversen. Het hoge positieve resultaat komt doordat we in 2012 minder uitgaven dan begroot, m.a.w. minder dan was gepland vanuit het besparingsplan. Er was onder meer een vertraging in de besteding van de subsidies en bij de invulling van het gewijzigde personeelskader in de nieuwe structuur.
84,4% van de uitgaven gingen naar de kernopdrachten van Broederlijk Delen: 70,4% naar de internationale programma's, 11,9% naar bewegingswerk en communicatie in Vlaanderen en 2,1% naar politiek werk.
Om de goede besteding te bewaken gebruiken we een reeks interne controlemechanismen. Anderzijds zijn er externe instanties die onze besteding en de resultaten ervan kritisch bekijken. Dat zijn o.a. de subsidiegevers, de ngo-federatie en de fiscale overheid. Tevens worden de rekeningen jaarlijks door onze commissaris nagekeken. U vindt zijn verslag op pagina 38.

De balans

Het balanstotaal is 9.730.879 euro.
Het positieve resultaat zorgt voor een groei van het balanstotaal en voor een groter eigen vermogen (passiefzijde balans). Dit bevat een aantal bestemde fondsen, o.a. het fonds 'financiële stabiliteit', dat samen met het sociaal fonds en de fondsen van de vereniging het minimum eigen vermogen waarborgt. Uit het werkings- en investeringsfonds kunnen we putten voor de werking van de volgende jaren.

Het eigen vermogen is o.a. geïnvesteerd in onze vaste activa (activazijde balans), in hoofdzaak in onze kantoren in Brussel en in aandelen bij Oikocredit, die daarmee krediet verschaft aan projectorganisaties in het Zuiden.

Er zijn een aantal voorzieningen aangelegd om risico's die Broederlijk Delen loopt, te dekken. Het gaat om kosten voor brugpensionering, eventuele terugbetaling aan donoren of de herstructureringskost.

Aan de actiefzijde is een belangrijk deel de geldbeleggingen of spaargeld en liquide middelen. Ze dienen om de schulden (passiefzijde), grotendeels verbintenissen tegenover partners, te betalen. Ze vormen tevens ons werkingskapitaal en zorgen ervoor dat er het hele jaar door voldoende liquiditeit is.

Een meer gedetailleerd verslag kan verkregen worden op aanvraag bij Hilde Demoor 02.213.04.23, hilde.demoor@broederlijkdelen.be.

Met hoeveel geld ondersteunt Broederlijk Delen zijn partner-organisaties in elk continent?

Latijns-Amerika

Eigen middelen	1.465.407 euro
Medefinanciering	2.139.112 euro
Totaal	3.604.519 euro
Aantal partnerorganisaties:	92

Afrika

Eigen middelen	1.244.636 euro
Medefinanciering	1.673.624 euro
Totaal	2.918.260 euro
Aantal partnerorganisaties:	54

Azië

Eigen middelen	193.000 euro
Medefinanciering	172.000 euro
Totaal	365.000 euro
Aantal partnerorganisaties:	10

Intercontinentaal

Eigen middelen	94.663 euro
Medefinanciering	nihil
Totaal	94.663 euro
Aantal partnerorganisaties:	7

Totaal

Eigen middelen	2.997.706 euro
Medefinanciering	3.984.736 euro
Totaal	6.982.442 euro
Aantal partnerorganisaties:	163

Een gedetailleerd overzicht van alle partnerorganisaties vind je op www.broederlijkdelen.be/waarwerkenwe

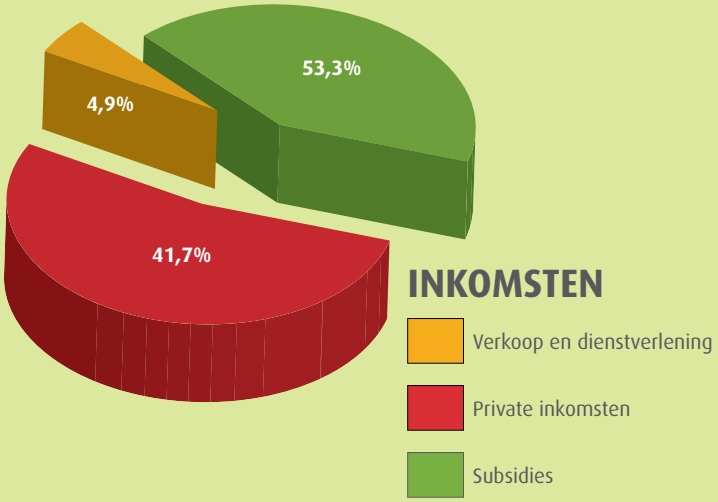

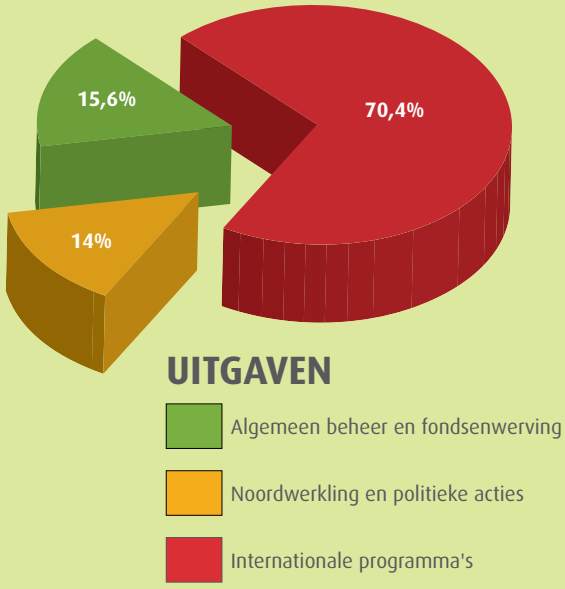

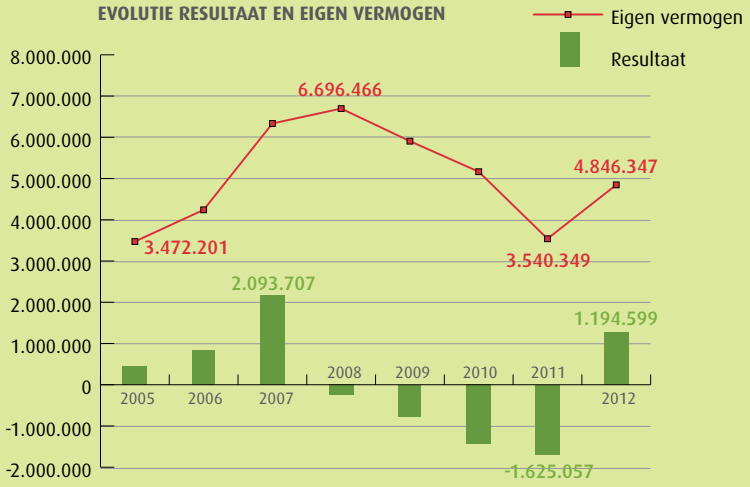

Toelichting projecten 2012

Broederlijk Delen steunt 163 projecten in 13 landen voor 6.982.442 euro

We steunen 95 projecten **met enkel eigen middelen uit giften**, voor 2.008.006 euro. We steunen 68 projecten **in medefinanciering met de overheid**, voor 989.700 euro met eigen middelen, aangevuld door overheidsfondsen voor 3.984.736 euro.

Voor de medefinanciering hiervan deden we in 2012 een beroep op de volgende overheden:

Federale overheid: Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking - DGD

In het kader van het Komyunitiprogramma voor 2011 -2013 ontvangt Broederlijk Delen steun voor partnerfinanciering, personele samenwerking en educatiewerk. De bijdrage voor partnerfinanciering bedraagt 3.461.325 euro. Daarvan zat 140.010 euro reeds in de inkomsten van 2011. DGD financiert de projecten voor 80% van het totaalbedrag. Daarnaast heeft Broederlijk Delen 194.506 euro ontvangen voor activiteiten rond partnerdialoog, uitwisseling en beleidssystematisatie en 25.719 euro voor extra werkingskosten voor coöperanten.
Voor de Synergieprojecten ontvangt Broederlijk Delen van DGD 146.556 euro voor twee projecten in Haïti en 29.417 euro voor een project in Peru. Voor een project in Senegal was er een subsidieoverschot dat we dienen terug te betalen: -20.618 euro.

Europese Commissie (EC)

De Europese Commissie financiert vijf projecten: één in Senegal t.b.v. 42.082 euro, één in Peru t.b.v. 80.241 euro, één in Nicaragua t.b.v. 11.541 euro, één in Oeganda t.b.v. 142.529 euro en één in Guatemala t.b.v. 91.662 euro.

Andere donoren die een bijdrage leveren aan projectfinancieringen:

Provincies

Van vijf provincies ontvangt Broederlijk Delen steun voor projecten: West-Vlaanderen t.b.v. 10.754 euro, Oost-Vlaanderen t.b.v. 15.000 euro, Limburg t.b.v. 10.000 euro, Antwerpen t.b.v. 5.000 euro en Vlaams-Brabant t.b.v. 14.325 euro.

Steden en gemeenten

We ontvingen steun van Aalst, Aartselaar, Alsemberg, Antwerpen, Arendonk, Bierbeek, Boechout, Bornem, Boortmeerbeek, Bronta (Breendonk/Puurs), Brugge, De Pinte, Dessel, Destelbergen, Dilbeek, Eeklo, Grimbergen, Grobbendonk, Herent, Herentals, Herk-de-Stad, Heusden-Zolder, Hoeilaart, Holsbeek, Izegem/Kachtem, Kampenhout, Kapelle-op-den-Bos, Lille, Lint, Lommel, Londerzeel, Maasmechelen, Malle, Mol, Mortsel, Nevele, Nijlen, Olen, Oud-Heverlee (Vaalbeek), Oud-Turnhout, Overpelt, Riemst, Rotselaar, Schilde, Sint-Truiden, Tervuren, Tienen, Veerle, Vilvoorde, Vorselaar, Waregem, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zoersel, Zottegem en Zulte.
Onze oproep voor noodhulp na de aardbeving in Guatemala (7 november) werd in 2012 door 11 steden en gemeenten positief beantwoord, voor een totaal bedrag van 15.370 euro.

Andere organisaties

- 11.11.11: 243.905 euro voor het totale programma partnerfinanciering.
- CV Luthema: 60.000 euro voor partnerwerk in het noorden van Burkina Faso.
- De Nationale Loterij: 16.425 euro voor een project in het noorden van Oeganda
- PIDPA-Hidroplus: 885 euro voor een project in Bolivia.

Ook voor andere activiteiten heeft Broederlijk Delen een beroep gedaan op DGD:

- Voor het uitzenden van 31 coöperanten en 11 coöperanten-steunpunten werd 1.569.385 euro besteed, exclusief omkaderingskosten. 87% van die kosten (= 1.369.873 euro) wordt door DGD gesubsidieerd.
- DGD subsidieert ook het uitzenden van stagiairs en vrijwilligers naar het Zuiden, voor 14.804 euro.
- Werking in Vlaanderen: Broederlijk Delen heeft van DGD 1.059.181 euro ontvangen voor campagnewerk, studiewerk en animatie en vorming.

Tenslotte konden we in 2012 rekenen op de steun van:

- De Vlaamse Gemeenschap: 36.000 euro voor onze jongerenwerking Zuidprik.
- 10.000 euro van de provincie Vlaams-Brabant en 10.400 euro van de provincie West-Vlaanderen, voor onze werking in deze provincies.
- Het Venture Philanthropy Fund: 19.641 euro voor de begeleiding van het strategische reflectie- en veranderingsproces van Broederlijk Delen.
- VDK Spaarbank: 12.046 euro als commissie en rentebestemming van haar klanten.
- De steden Gent en Genk voor de werking van de regionale diensten Oost-Vlaanderen en Limburg.

GRI-tabel

Visie en strategie	pg.
1.1. Verklaring duurzaamheid	2

Organisatieprofiel	
2.1. Naam organisatie	4, 40
2.2. Voornaamste producten en/of diensten	6-19, 20-21
2.3. Organisatiestructuur	5
2.4. Locatie van hoofdkantoor	40
2.5. Landen actief	20-21
2.6. Rechtsvorm	22
2.7. Afzetmarkten	20-21
2.8. Omvang/kerncijfers	24, 30-33
2.9. Significante veranderingen tijdens verslagronde	22
2.10. Onderscheidingen tijdens verslagronde	22

Verslagparameters	
3.1. Verslagperiode	22
3.2. Datum meest recente verslag	22
3.3. Periodiciteit verslaggeving	22
3.4. Contactpunt	2
3.5. Proces voor bepaling inhoud verslag	22
3.6. Afbakening verslag	22
3.7. Specifieke beperkingen reikwijdte verslag	22
3.8. Basis die vergelijkbaarheid beïnvloedt	22
3.9. Berekeningsgrondlagen	22
3.10. Gevolgen van eventuele herformulering	22
3.11. Significante veranderingen	22
3.12. GRI-overzichtstabel	37

Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid	
4.1. Bestuursstructuur	22, 23
4.2. Rol van de voorzitter	23
4.3. Aantal onafhankelijken en/of niet-leidinggevenden	23
4.4. Aanbevelingsmogelijkheden/medezeggenschap	23
4.14. Overzicht relevante belanghebbenden	23
4.15. Inventarisatie/selectie belanghebbenden	23

Prestatie-indicatoren	pg.
Economie	
EC1 Directe economische waarden/omzet	30-39
EC4 Significante financiële steun van overheid	32, 36
Milieu	
EN1 Totale hoeveelheid gebruikte materialen	27
EN3 Direct energieverbruik door primaire energiebron	27
EN4 Indirect energieverbruik door primaire energiebron	27
EN8 Totale wateronttrekking per bron	27
EN16 Totale directe en indirecte emissie van broeikasgassen	28
EN17 Andere relevante indirecte emissie van broeikasgassen	28
EN29 Milieugevolgen van het vervoer van personeelsleden	28
Sociaal	
LA1 Personeelsbestand	24
LA2 Personeelsverloop	25
LA7 Werkverlet	25
LA9 Afspraken over arbeidsomstandigheden vastgelegd met vakbonden	25
LA13 Samenstelling naar geslacht en leefstijdscategorie	26
Maatschappelijk	
SO5 Deelname aan standpuntbepaling, publiek beleid en lobbying	8-9, 16-19, 23

MAZARS

Ondernemingsnummer BE 0418.088.113

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE LEDENVERGADERING VAN BROEDERLIJK DELEN VZW OVER DE JAARREKENING OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2012

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van het mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over het getrouw beeld van de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingen en inlichtingen.

Verklaring over de jaarrekening met voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2012, opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van EUR 9.730.879,21 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van EUR 1.194.599,17 .

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van het maken van fouten, bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheiden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van het maken van fouten, bevat.

Bij het maken van die risico-inschatting, hebben wij rekening gehouden met de interne controle van de vereniging met betrekking tot de opstelling en de getrouwe weergave van de jaarrekening om controleprocedures vast te leggen die geschikt zijn in de gegeven omstandigheden, maar niet om een oordeel te geven over de doeltreffendheid van die interne controle. Het bestuursorgaan en de verantwoordelijken van de vereniging hebben onze vragen naar opheldering of inlichtingen duidelijk beantwoord. Wij hebben op basis van steekproeven de verantwoording onderzocht van de bedragen opgenomen in de jaarrekening.

MARCEL THIRYLAAN 77 B 4 - B-1200 BRUSSEL
TEL. : +32 (0)2 779 02 02 - FAX : +32 (0)2 779 03 33 - WWW.MAZARS.BE
MAZARS BEDRIJFSREVISOREN - BURGERLIJKE VENNOOTSCHAP ONDER DE VORM VAN EEN COOPERATIEVE VENNOOTSCHAP MET BEPERKTE AANSPRAKELIJKHEID
BTW : BE 0428 837 889 - RPR BRUSSEL - BANK : 363-0538840-45

Praxity MEMBER GLOBAL ALLIANCE OF INDEPENDENT FIRMS

MAZARS

Ondernemingsnummer BE 0418.088.113

Wij hebben de waarderingsregels, de beteke
vereniging maakte en de voorstelling van de jaa
van mening dat deze werkzaamheden een redel
oordeel.

De boekhoudkundige verwerking en raminge
projecten die de vereniging uitvoert samen met
door ons nagezien. Wij voerden op deze projec
buitenland. De boekhouding en de ver
partnerorganisaties en hun projectwerking kon
kunnen ons bijgevolg niet uitspreken over het
kader deze projecten hebben geleid tot het doo
beoogde doel en of de verantwoording van dez
worden door de subsidiërende overheden. De
vereniging werd aangelegd op 31 december
terugstorting van subsidies kan bijgevolg door o

Naar ons oordeel, onder voorbehoud van bo
buitenlandse projectwerking, geeft de jaarrek
getrouw beeld van het vermogen, de financiële
overeenstemming met het in België van toepassi

Bijkomende vermeldingen en inlichtingen

Het naleven door de vereniging van de *Wet bet*
de internationale verenigingen zonder winstoogm
vallen onder de verantwoordelijkheid van het bes

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons ver
inlichtingen op te nemen die niet van aard zijn
jaarrekening te wijzigen:

- wat het jaarverslag betreft, doen wij, bij
  uitspraak ;
- bij gebreke aan beschikbaarheid van het of
  Konkinlijk besluit van 18 december 2012 *t*
  december 2003 betreffende de boekhoudkund
  de jaarrekening van bepaalde verenigi
  verenigingen zonder winstoogmerk en stichti
  opstellen conform voormeld Koninklijk beslu

enisvolle boekhoudkundige ramingen die de
arrekening in haar geheel beoordeeld. Wij zijn
ijke basis vormen voor het uitbrengen van ons

n van de uitgaven gedaan in het kader van
haar partnerorganisaties in het buitenland werd
cten evenwel geen fysische controles uit in het
antwoordingsstukken van de buitenlandse
den door ons niet worden gecontroleerd. Wij
feit of de buitenlandse uitgaven gedaan in het
r de vereniging en de subsidiërende overheden
e uitgaven, in voorkomend geval, zal aanvaard
voorziening (EUR 455.467,75) die door de
2012 ter dekking van het mogelijk risico op
as niet op volledigheid beoordeeld worden.

ovenstaande paragraaf met betrekking tot de
ening afgesloten op 31 december 2012 een
toestand en de resultaten van de vereniging, in
ng zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

reffende de verenigingen zonder winstoogmerk,
nerk en de stichtingen, alsmede van de statuten,
stuursorgaan.

slag de volgende bijkomende vermeldingen en
om de draagwijdte van onze verklaring over de

gebreke aan wettelijke voorschriften, geen

fficieel jaarrekeningschema opgelegd door het
t wijziging van het Koninklijk besluit van 19
lige verplichtingen en de openbaarmaking van
ngen zonder winstoogmerk, internationale
ngen, kon de vereniging haar jaarrekening niet
it.

MAZARS

Ondernemingsnummer BE 0418.088.113

- onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, en onder voorbehoud van de opmerking in het eerste deel van onderhavig verslag, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften ;
- de op te stellen rapportering die tegen uiterlijk 30 juni 2013 dient te worden overgemaakt aan de subsidiërende overheid DGD in het kader van de verantwoording van de ontvangen subsidies was bij ondertekening van dit verslag nog niet beschikbaar en werd door ons nog niet nagezien ;
- onze opdracht bevatte niet het systematisch onderzoek van de bestedingen en de verantwoording van de door de vereniging ontvangen subsidies zowel wat de subsidieerbaarheidsregels als andere verantwoordingscriteria betreft. De rapportering aan de subsidiërende overheid DGD in het kader van de verantwoording van de ontvangen subsidies zal tegen uiterlijk 30 juni 2013 het voorwerp uitmaken van een tweede verslag ;
- wij dienen u voor het overige geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of de *Wet betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale vereniging zonder winstoogmerk en de stichtingen* zijn gedaan of genomen.

Brussel, 22 april 2013

MAZARS BEDRIJFSREVISOREN CVBA
vertegenwoordigd door

Peter LENOIR
Bedrijfsrevisor

Broederlijk Delen
OMDAT HET ZUIDEN PLANNEN HEEFT

Keurmerk voor Broederlijk Delen

Broederlijk Delen draagt het kwaliteitskeurmerk van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF). Het keurmerk garandeert een eerlijke communicatie met de schenkers en een volledig transparante boekhouding.

Fiscale erkenning voor Broederlijk Delen

Broederlijk Delen heeft een erkenning voor het uitreiken van fiscale attesten, waarmee de schenker belastingvrijstelling krijgt. Het Ministerie van Financiën controleert ons grondig op het naleven van de regelgeving rond inkomstenbelasting. Het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking controleert of ons werk wel ontwikkelingsrelevant is.

Beschermde naam

De naam Broederlijk Delen, de slogan 'Omdat het Zuiden plannen heeft' en ons logo zijn gedeponeerd. Zo willen we vermijden dat onze naam, onze slogan of ons logo (on)bewust gebruikt worden voor zaken die niets met onze organisatie te maken hebben. Voor meer informatie: Ann Fransen, ann.fransen@broederlijkdelen.be, tel. 02.213.04.74.

Adressen regionale diensten

Antwerpen Rolwagenstraat 37, 2018 Antwerpen, tel. 03.217.24.90, antwerpen@broederlijkdelen.be
Limburg Tulpinstraat 75, 3500 Hasselt, tel. 011.24.90.20, hasselt@broederlijkdelen.be
Oost-Vlaanderen Sint-Salvatorstraat 30, 9000 Gent, tel. 09.269.23.40, gent@broederlijkdelen.be
Vlaams-Brabant/Mechelen/Brussel
Varkensstraat 6, 2800 Mechelen, tel. 015.29.84.58, mechelen@broederlijkdelen.be
Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel, tel. 02.213.04.73, bdwzz.brussel@broederlijkdelen.be
West-Vlaanderen Sint-Jorisstraat 13, 8800 Roeselare, tel. 051.26.08.08, roeselare@broederlijkdelen.be
Nationaal secretariaat Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel, tel. 02.502.57.00, info@broederlijkdelen.be